

XIV. Idem tamen Bonifacius in Cap. STATUTUM eod. tit. in VI. declaravit Constitutionem Gregorii X. in Concilio Lugdunensi editam de privatione Ecclesiae Parochialis commissâ ob non promotionem ad Sacerdotium, "ad Collegias Ecclesias, etiam si alias Parochiales extiterint, & allumptos ad earum regimen non extendi: sed antiqua jura servari potius debere in iisdem."

Antiqua jura, quorum hic meminit Bonifacius, sunt ea quæ habentur in Cap. 7. De Elect. ex Concilio Lateranensi sub Alexando III. quibus quidem præcipit, ut Beneficia aut Dignitates cum cura animatum obtinentes tempore à Canonibus præfixo promoteantur & in Presbyteros ordinentur; sed pena privationis ipso jure in non obedientes non adiungitur; quæ de eum decreta fuit per Concilium Lugdunense sub Gregorio X. contra obtinentes Parochiale Beneficium: quia Constitutio cum parvulis, restringenda apparuit Bonifacio VIII. ad Beneficia quæ proprie & simpliciter sunt Parochiales.

XV. Hinc ulterius concludit Rebuffus titulo De non promovis, quod illa privationis pena ob non promotionem non habeat locum in Decanatus, Praeposituris & Subdiaconatibus: id est qui possidet præposituram in Ecclesia Collegiata (aut) sine promotione per annum non tamquam est privatus, nisi fuerit monitus: quia non est Parochialis simpliciter de qua Cap. LICET C. A. N O N : licet æquum bonum esset, ut per Concilium vel per Papam hoc statueretur: & hoc ad servitum tenderet." Hæc ille numer. 30. qui & numer. 60. monet, non procedere etiam in Ecclesia Curata non Parochiali.

XVI. Itaque obtinens Beneficium Parochiale, & intra annum à die a deputa pacifica possessionis, non promotus ad Sacerdotium cessante legitimo impedimento, ipso jure Beneficio est privatus; neque amplius titulum possidendi habet; potestq; per non promotionem tamquam vacans impetrari & conferri, att Rebuffus loco citato numer. 1.

XVII. Rectè tamen monet ibidem Rebuffus, quod priuiliu[m] provisus de Parochiali Beneficio amoveatur de possessione, debeat citari & audiiri; non quidem, ut privetur, sed ut securatur, an sit privatus: quia potuit subesse legiūm impedimentum non promotionis; quod con sequenter cum à pena privationis exiret potuit; conformiter ad Cap. LICET EPISCOPUS De Præbendis in VI.

XVIII. In Gallia, teste Rebuffo ibidem n. 50. "hodie potest annum conferunt Ordinarii, & facta ab ipsis collatione, vel provisione à P[ro]p[ri]etate impenetrator litora in causa novitatis dictæ & Juri Regio, coram quo impenetrans dicit se canonice Beneficium auctoratum, & esse in possessione Beneficii, quod vacat per non promotionem talis, &c. nisi impedimentum probet adversarius vel promotionem aut dispensationem, adjudicabitur inpetranti possessio saltem per recendentiam; & sic servatur in forensi judicio: sed ante adjudicationem uno finito termino dati poterit alius ad probandum dictum impedimentum, quia de gravi agitur prædictio.

De eadem praxi testatur quoque Tournetius in sua collectione actuum Litt. V. numer. 2. eamque in iudicio contradictorio aliquando confirmatam sive refert.

XIX. Cum ob non promotionem ad Sacerdotium intra annum ipso jure Beneficio Parochiali possessor sit privatus, queritur quid de fructibus perceptis sit statendum?

Bonifacius VIII. in citato Cap. COMMISSA eidam dubitant super hac questione ita rescribit: "Si promoveri ad Sacerdotium non intendens parochialem receptoris

"Ecclesiam, ut fructus per annum ex ea percipias, ipsam postmodum dimisiurus, teneberis ad restitutionem, cum eos receptoris fraudulerenter.

XX. Hanc Bonifacij decisionem in jure potius naturali quam positivo fundatam esse, plures, quos citat & sequitur Garciae De Beneficiis parte 3. c. 4. n. 37. opinantur; ideoq; non tantum in Beneficio Parochiali, sed & in aliis quibuscumq; ordinem sacram requirentibus obtinere auctoritate, olsque qui eo animo Beneficia hæc accipiunt restituere debet fructus perceptos; ut pote qui eos receperint fraudulerenter: afferitq; Flaminius De Resignatione Lib. 9. q. 10. n. 4. quod hodie inleverit stylus in Curia Romana, exigendi juramentum à petente Beneficium, quod illud non accipiat animo dimittendi.

XXI. Addit insuper Bonifacius, "illeum autem qui eam tibi contulit, cum te non crederet ad hujusmodi Ordinationem promovendum (præter Divinam, quam exinde incurrit offensam) ad servandam indemnem eandem Ecclesiam decernimus obligari.

Utinam hæc satis attenderent Beneficiorum Collatores, qui non raro affectu carnali excæci parum attendunt, num is cui Beneficium conferunt, animum habent beneficio defervendi; ita ut ignorantia si quæ sit, adeo crassâ sapientia, ut meritò sit timendum, ne coram Deo in tumorum scrutatore pro scientia reputetur; & fructuum restitutionis ob hujusmodi promotionem obnoxii teneantur.

XXII. Circa restitutionem fructuum faciendam ab illo qui accepit Beneficium Parochiale animo non alludiendi Sacerdotiū, hanc exceptionem addidit Bonifacius VIII. nisi mutata voluntate promotus fuerit; innuens eo casu restitutionem non esse faciendam; quia suscipiendo Ordinem & voluntatem mutant, culpam, si quæ fuit in accepto, eluisse & emendasse videatur; ipsamq; privationem tituli, quæ ipsum restitutio fructuum redderet obnoxium, susceptione Ordinis prævenisse.

XXIII. Quamvis pena privationis ipso jure ob non promotionem ad Sacerdotium tantum obneat quoad Ecclesias Parochiales juxta curatum Cap. LICET; & Prioratus Conventuales juxta Clement. I. q. CATEKUM De Statu Monach. tamen beneficia Ordinum annexum habent, poterum eorum Possessores ad Ordinum suscep tionem urgen: & si celante justo impedimento, monitis non obtemperaverint, etiam tandem ad sententiam privationis proedi poterit; quemadmodum latius ostendit Paganus ad Cap. QUÆRIS De Æstate & Qualitate Ordinandi. ubimodum procedend: ad hanc privationem obseruantur proponit.

XXIV. Ex Decreto Bonifacii VIII. in Cap. 34. De Elect. in 6. potest Episcopus cum obtinente Parochiale Ecclesiam dispensare, ut usque septennium literarum studis insistens, promoveri minimè teneatur, nisi ad Ordinem Subdiaconatus dumtaxat.

Synodus Tridentina Seſ. 7. c. 12. De Refor. statuit, "ut facultates de non promovendo, præterquam in casibus à jure expressis concessæ, ad annum tantum suffragentur. Hoc Decreto sublatam esse facultatem concedendi ratione studii dispensationem ad septennium, de qua in citato c. 34. refervit sacram Congregationem referat post alios Barbosa de Officio Parochi parte 1. c. 5. n. 22. & 23.

Conformiter ad dictam Constitutionem Bonifacii VIII. concessit Universitati Lovaniensi Martinus V. quod obtinentes Beneficia quæcumque etiam cum cura ratione ipso utque ad septennium, à tempore illo, sum pacifica possessionis computandum, dummodo post habitam pacificam possessionem eamdem (nisi aliud ei super hoc Canonicum suffragevit) infra annum in Subdiaconos riœ sint ordinati, ad aliquem ex praefatis Ordinibus se promoveri facere minimè teneantur, nec à quoquam compelli possint inviti.

Simile

Pars II. Tit. XI X. De Æstate & Qualitate Beneficiand. 581

Si m[er]e privilegium concessit Eugenius IV. immediatus Martini V. successor, declarat que ratione Beneficiorum obtentorum, etiam cum cura, usque ad septennium, à tempore quo hujusmodi (id est in quacumq; Facultate, te) studio insisteret incepit, computandum, dummodo, in ista illius annum primum, si & prout jus exegit, in Subdiaconos riœ ordinati sint, ad aliquem ex Diaconatus & Presbyteratus Ordinibus se promoveri facere, minimè teneantur, nec ad id quoquam invitari possint.

Hæc quidem ante Synodum Tridentinam; at post hanc Synodum Gregorius XIII. speciali Bullâ jus Nominationis tam à Sexto IV. Universitati, quam à Leone X. alisque Pontificibus Facultati Artium concessum innovans, & confirmans, expresse voluit & mandavit, "quod hi, qui ad Beneficia curam animarum habentia nominati fuerint, non admittantur, nisi prius ab Ordinario locorum prævio examine, absque concursu faciendo, fuerint approbati: quodque in eis personaliter residere teneantur, nec seco nomine exculcare possint, quod in dictis Universitate & Facultate Artium scholares sint, docentes aut Magistri.

Et in Placeto Philippi II. super usu hujus Bullæ præcipitur, ut in nominatione ad Beneficia curata vigore Bullearum Papalium facienda, exprimantur clausulae & obligationes de obeundo examine, & residentia de quibus in hac Bulla.

Ut hinc Bulla ac Placeto satisfiat, non tantum jubetur nominatus acceptans Beneficium Parochiale subire examen Ordinarii; sed eorum qui à Rectori, aut Facultate Artium ad examinandum fuerint deputati; atque nominandus à Facultate Artium inter alia jurat." quod si vigore, te sue nominationis curam aliquam Pastoralem acceptare possit, non prius tamen eam acceptabit, quam prævio examine idoneus judicatus fuerit per eos quos Facultas deputaverit.... Quodq; infra annum unum ab obtenta pacifica possessione personaliter in ea residet. Nec eam resignabit, nisi integro anno resederit, aut alium obtinuerit.

Cum ergo acceptans Beneficium Parochiale debeat esse idoneus tempore acceptationis; ac insuper infra annum à pacifica possessione a deputa personaliter residere, evidens est, quod similia Beneficia usum privilegi de non promovendo ad septennium esse sublatum. Personalis enim residentia, etiam personale officii Pastoralis persolutionem infert; quæ fine Ordine suscepit fieri nequit.

I. Nter qualitates in providendo de Beneficio imprimis recensenda est scientia, talis, quæ officio, ob quod Beneficium datur, siue beneficio incumbendi, obeundo est necessaria.

Porro cum officia Beneficii annexa varia sint, eorumque functiones maiorem vel minorē scientiam requirant, non una quoque, nec æqualis ad omnia Beneficia scientia requiritur.

II. Porro talis generaliter requiritur, quæ functionibus Beneficio annexis adimplendis necessaria & convenientia est.

Hinc Synodus Tridentina Seſ. 24. c. 12. De Reformat. postquam dixit, Dignitates in Ecclesiis, præcertim Cathedralibus, ad conservandam augendamq; Ecclesiasticam disciplinam fuisse institutas, ac proinde merito, qui ad eas vocantur, tales esse debere; qui suo munere responde re possint, tamquam consequens subinfert: "Nemo igitur ad dignitates qualcumque quibus animarum cura subest promovetur, nisi qui saltem 25. sue ætatis annum attigerit, & in Clericali ordine versatus, doctrinam ad suum munus necessariam ac morum integritatem commendetur.

III. Cum his dignitatibus cura animarum incumbat, ea cum primis doctrina necessaria est, quæ regimini animarum quod à Patribus ars artium vocati confuevit, ritè obeundo requiruntur: & quidem è eminentior doctrina, & eruditio major, quæ cura Dignitatibus his incumbens, non tantum aliquos simplices laicos, sed plerumq; Clerum numerosum concernit; qui quod ad vitam perfectiore vocantur, è eruditio major opus in Directore. Hoc utinam attenderent, qui hasce Dignitates sine ullo penè onere existimant, minoremque ad eas doctrinam necessariam, quam ad quodcumque Beneficium Parochiale.

IV. Ulterius omnes Dignitates, quin & Canoniciatus in Ecclesiis Cathedralibus instituti sunt, ut in regime Ecclesie Episcopo operâ & consilio assitant, atque propter terea Capitulum Cathedralis, Ecclesie Senatus appellari meruit.

Unde

Unde singulariter de Canonicis Cathedralibus verificatur quo præterito seculo de universis Canonicis dicitur Cardinalis Polus: "Canonicatus & præbendas in rituendi ratio & causa hæc fuit, ut qui ad eas assumuntur Episcopo assistat, cumque in munera sui functione consilia & opera adjuvent, & in Divinis celebrandis Ecclesie inserviant." In Decreto Reform. Cleri Anglicani n. 3. Habetur tom. 14. Concil. general. col. 1743.

Quare Molanus expeditis Canonicorum institutis & vocationem, ait: "Beati sunt illi Canonici & verè omni laude dignissimi, qui non contenti bona vita, & Canonicis Ecclesie officio, secundum mensuram donationis, opitulatores esse cupunt in Ecclesia Dei, scientes, hanc esse vocationem suam." Lib. 1. De Canon. cap. 27.

V. Inter articulos nomine Caroli IX. Regis Gallie Patribus Tridentinis pro reformatione Ecclesie oblatos legitur hic ordine 27. Cum Episcopos ea jurisdictione, ut non debeat; secundum antiqua Decreta, nisi constulso Capitulo, quemadmodum nec alia sua Dicētis gravia negotia tractate: danda est diligens opera, ut Canonicis Cathedralium Ecclesiærum tantum affidit, in Ecclesia Cathedrali, bonis moribus & scientia prædicti, quique saltet 25. annum attingant: nam ante illam æatem cum non possint per leges humanas rebus suis prospicere, quomodo Episcopo consulete poterum?

Quamvis non decreverit omnia que hoc articulo continentur, sat tamen ostendit, non mediocrem scientiam in Canonicis, præsertim Cathedralibus requiri.

VI. Hac de causa desideravit, ut non tantum præcipua Dignitates Doctoribus aut Licentiatis in Theologia aut jure Canonicis conferrentur, sed insuper hæc, ut in provinciis, ubi id commode fieri potest, dignitates omnes & falcem dimidia pars Canonicæ, tunc in Cathedralibus Ecclesiæ, vel Collegiatis infra, quibus conferantur tantum Magistris vel Doctoribus, aut etiam Licentiatis in Theologia vel Jure Canonicæ.

VII. Ut quid enim hosce gradus Academicos exigimus, an forsitan quamquam quosdam varios honoris titulos? nequam sancitum; sed ut publica eruditio, testimonia, quibus omnibus constaret, eos scientiam vel Theologiam, vel Juris Canonicæ ita instructos, ut merito publicum testimonio mererentur.

Hoc in iam citato Decreto luculenter expressit Synodus Tridentina. Postquam enim declarasset, Dignitates prædictum in Ecclesiæ Cathedralibus ad conservandam augendamque Ecclesiasticam disciplinam institutas, ac propterea neminem ad eas promovendum, nisi doctrinam ad suum munus exequendum necessariam commendetur, mox ea, qua de gradibus Academicis ex ipso Decreto jam relata sunt, subiecta tamquam medium quo finis illi obtineretur; id est, nemo ad eas promoveretur, nisi doctrinam ad suum munus exequendum necessariam commendetur, de qua ex gradu Academico tamquam publico doctrinae testimonio constaret.

Luculentius id declaravit Seff. 22. c. 2. De Reform. requitens, ut quicumque post hac ad Ecclesiæ Cathedrales erit assument, scientia ejusmodi pollet, ut munera sibi injungendi necessitatibus possit satisfacere; deinde subiungens: "Ideoque antea in Universitate studiorum, Magister, sive Doctor, aut Licentiatus in sacra Theologia, vel jure Canonicæ meritò sit promotus, aut publico Academia testimoniò idoneus ad alios docendos ostendatur.

Cum hoc loco exigit Synodus, ut promovendus ad Ecclesiæ cathedralem publico Academiam testimoniò ad alios docendos idoneus ostendatur, nisi Gradu Academi-

mo fuerit insignitus, manifestè evincitur, Gradum Academicum ex mente Synodi esse vice publici testimonii, quo promovendus ad Ecclesiæ Cathedralem idoneus ad alios docendos ostendatur.

VIII. De hac veritate persuasi Principes Belgii, nihil adeo in hujus Universitatis visitatione anno 1617, inculcarunt, atque enixè præcepérunt, quam ut nemini, signanter in Theologia aut Iure Gradus Licentiae aut Doctoratus annueretur, nisi prævio de capacitate & eruditione stricto examino, solique idonei admittantur, in idoneis autem omni privato affectu seposito (ait visitatio circa Facultatem Theologicam) repellantur.

In eadem prescribitur Doctoribus Juris examini Graduandorum præpositis, ut passim ubicumq; libuerit per totum jus Civile, vel Canonicum respectivè Licentianos examinet.

Et ne illis de decori sit (ait Visitatio) repulsa pati statuimus, ne notabili tempore ante repetitionem dictum examen RIGOROSUM fiat.

Rationem verò inst. tueendi hujus rigorosæ examinis ex ipsa visitatione attendamus: "Ne paucarum legum (ait) aut Canonum Licentiatiant, sed in theoria juris per se facte veritati in palestram præxeos ut docti & spectabiles Viri prœdeant, qui clientibus prudenter & candide patrocinentur, atque cathedralibus, aut collegiatis Ecclesiæ probè consulant, statuimus.

IX. Non dubium prouide, verissimè notatum esse à viro eruditio Petro Tholosano lib. 18 De Republ. c. 9. n. 6. "Quod multum nocet reipublicæ, quod professores aliqui, qui repetiuntur, parum timorata conscientia, & non considerant quale pecus arcadicum introducant Ecclesiæ & Subselliis, ad gratiam sacerdotis gradus profanis concedentes: nec considerant, se redditus rationem, coram Deo & hominibus de tanta in probandis studiis negligientia.

Hujus sui dicti rationem præmisserat: "Siquidem indigeni potiti gradibus, vel mercati eisdem, eorum favore Beneficia Ecclesiastica & seculares dignitates sub persona peritorum invadunt, præcipiunt pauperibus dolis & benemertitis.

X. Qui hæc aliaq; incommoda in Republicam seu Civilem seu Ecclesiasticam ex indebita & nimium faciliter graduum Academicorum collatione redundantia serio attenderit, nescio an nimii rigoris dannabit dictum cuiusdam Auctoris relatum ab Andrea Bouvrens. J. Cto. Molæ. Trajetino lib. 2. De Juris Justitiaq; Uſu & Abusu c. 3. eos Academicos mortaliter peccate, qui gradibus titulis insignitos indigos; adeoque velut publico testimonio Tribunalibus, & Dei Ecclesiæ impo- hant.

XI. Referit Joannes Sinnichius in Saule Exegi lib. 1. c. 122. §. 465. de Joanne Gerosone, quod inter alias causas ob quas Cancellariatu Academie Parisiensis renuntiari meditaretur hanc allegaret: "Cogor ad deliberationem, sicut vel pro consuetudine temporis ignaro, scientia, & perniciose moribus promovere." Ad quæ verba reflectens Sinnichius ait: "Censuit nimis indignorum ad gradus Academicos promotionem, gravem esse insursum, ideo utique, quia immum Reipublicæ tam Ecclesiasticæ, quam Politicæ infert perniciem.

XII. Ad quas Dignitates tum ex Decreto Concilii Tridentini, tum ex Bulla erectionis novorum Episcopatum requiratur gradus Academicus, notavimus supra partem 1. tit. 12. & tit. 10. ubi actum fuit de Canonicatibus graduatis.

De scientia necessaria pro obtinendis Beneficiis Parochialibus specialiter tractabitur infra titulo De Concurso ad Beneficia Parochialia; ubi una de examine promovendorum ad hac Beneficia agetur.

Sunt & aliae nonnullæ qualitates, vel ex privilegio aut

consuetudine Regni vel Ecclesiæ; aut ex speciali Beneficii fundatione requisita.

XIII. Ita in Regno Franciæ sive ex privilegio, sive consuetudine pluribus Regum Edictis firmata, requiritur, ut promovendus ad quodcumque Beneficium sit Regnico, la; nisi à Rege litteras naturalitatis obtainuerit. Unde Regibus in additione ad Regulam cancellariae De Idematis ait: "Nota tamen quod in Francia nec Ordinarius, nec Legatus posset alienigenæ conferre, qui si conferant il- lud Beneficium, à regnico impetrari poterit, quod est motandum, & hoc privilegium regni non solum prohibet extero habere Ecclesiæ Parochiale, de qua hac regula loquitur, sed etiam alia quæcumque Beneficiæ ac alia bona, etiam illi sufficiente Cardinales, sine Regis beneplacito, obtinere non possent. Quamvis D. Gomes, hic q. 2. volens Cardinalibus favere, multa pro ipsi addixerit: tamen in Francia servatur quod dixi.

De eodem jure testatur quoque Choppinus De Domâno Franciæ lib. 1. tit. 11. & latius probatur in probatione libertatum Ecclesiæ Gall. c. 30.

XIV. Simile esse privilegium & consuetudinem in Regno Hispaniæ testis est Didacus Covarruvias Praef. q. 9. cap. 17. numer. 5. plures ibidem de hoc jure tractantes & illud ut rationabile adstringentes citans.

In Placeto Caroli V. super usu Nominationum Facultatis Artium in hac Universitate cavitur art. 1. quod nullus poterit nominari vigore indultorum dicta Facultati Artium concessorum ad aliquod Beneficium hujus Patriæ, nisi sit ex eadem patria oriundus, vel si extraneus, federetur in dicta patria & studierit decem annis, aut obtinuerit à Principe litteras consensu in forma Latius Zypus tit. De Elect. n. 13.

XV. De iisdem Regum indultis agit Pyrrus Corradus lib. 2. Praxis Beneficiaria cap. 9. notatque, quod quia hæc inducta concepta sunt ad instantiam Imperatoris, Regum & aliorum maximorum Principum, numquam Papaum derogare consuevit in lassionem Imperatoris & Regum.

XVI. Subinde ex lege foundationis Beneficia debentur certo generi personarum; v.g. Clericis ejusdem Ecclesiæ, cantoribus, musicis, aliisve certis qualitatibus vestitis: tuncque hisce & non aliis hujusmodi Beneficia confrenta sunt.

XVII. Quin & subinde ad Capellanias similiare Beneficia simplicia vocantur consanguinei fundatoris; solentque vocari Beneficia patrimonialia; de quibus agit Garcias De Beneficiis parte 7. c. 15. n. 6. notatq; quod facta collatio alteri quam consanguineo sit invalida: "quod tandem ait n. 7. procedit & accipitendum est, contradicente & opponente se aliquo consanguineo, & sibi fieri, si provisionem petente; alia enim presentatio seu proximo alteri facta sustinueretur.

XVIII. Recitè tamen monet num. 10. advertendum id quod dicitur, collationem sustineri ob non concursum alicuius qualitatem illam habentis, "non esse verum in Beneficiis quis sunt conferenda qualificatis, non ob factorem & respectum personarum; sed Ecclesiæ & Beneficii, ut melius & magis idoneis personis provideatur, ut graduatis tunc enim non valeret collatio aliter facta, etiam nullus qualificatus pateret sibi fieri, quilibetq; etiam non qualificatus posset petere, declarari collationem nullam.

XIX. Plura dubia circa hæc Beneficia ibidem proponit & resolvit Garcias; atque inter cetera resolvit n. 23. in Capellanis ad quas vocantur consanguinei proximiores faciendam computationem secundum leges: "quia quamvis in Beneficiis & Capellanis non succedatur iure hereditario & successione mera, tamen negari non potest, quin ubi consanguinei vocantur, sit materia successionis, saltem aliquo modo & adinstar.

XX. Cum verò in Beneficiis Ecclesiasticis omnis species successionis hæreditaria sit merito vitanda, neq; ministeria secundum sanguinem, sed secundum merita sint distribuenda, hujusmodi conditio Beneficii fundationi non facile adjicienda; neque à Praelatis facile admittenda; quemadmodum de Bursis seu portionibus pauperum studiorum notavi tit. 11. cap. 4. numer. 17.

XXI. Hinc ulterius concluditur, hujusmodi conditiones tamquam naturæ Beneficiariorum, ac Sacris canonibus quadammodo contrarias, ut Odiosas esse restringendas; ideoq; intra verborum tenorem & rigorem esse concludendas: quapropter si in similium Beneficiariorum fundatione dictum non sit, adveniente vocatione, eam publicandam esse, necessaria publicatio non erit; neq; consanguinei collationem impugnare poterunt, titulo non facta publicationis modo non appareat fraus aut præcipitatio aliqua ex parte collatorum interveniente ad excludendos confanguineos, & ita in casu occurrente cum aliis Doctoribus aliquando respondi, & conformiter judicatum fuit.

XXII. In multis Ecclesiis aut ex statuto, aut ex fundatione, vel consuetudine inductum est, ut Dignitates non nisi Canonicis conferri queant; aut ex Canonicis eligi debeat. Sic in Ecclesiis Belgicis vi electionis ad tres dignitates Archidiaconatus, Archipresbyteratus & Pentitentiaratus Canonici Graduati assumi debent.

Meminit quoq; Pyrrus Corradus lib. 2. Praxis Benef. c. 9. Indulxi Sixti V. quo cautum est ne "ad principales dignitates existentes in quibusdam locis Dicētis Leodiensis alias personæ, præterquam Canonici majoris Ecclesiæ dictæ civitatis Leodiensis, actu præbendati, & personaliter in ea residentes eligi possint.

XXIII. Occasione hujus indulxi Sixtinæ, "cum dubitatur, ait Pyrrus Corradus an qualitas Canonicatus requiratur, momento temporis, vel successivæ, fuit dictum, hoc negotium versari in actu potius momentaneo, neq; quia indulxit dictum, quod nulla persona, præterquam canonici eligantur, & sic qualitas Canonicatus prærequisitur tempore electionis, unde sufficit, adesse de eo tempore.

Ratio potissima fuit (ait) "quod cum indulxum verisimiliter requiratur dictam qualitatem, ad hoc ut dignitas personis magis dignis conferatur, parum interest quod postea deficiat illa qualitas Canonicus, ex qua originis præsumptio meritorum, cum ea deficiente adhuc tamen remaneat præsumptio honestatis, bonitatis, & meritorum, propter illam qualitatem præcedentem.

Deinde subiungit: "Unde passim videmus, quod statibus supradictis licet quis, ut dictum est, non possit aequali dignitatem, nisi fuerit in Ecclesiæ Canonicus, nihilo minus non prohibetur postmodum suum Canonicatum resignare, retentâ supradictâ dignitate.

Sit tamen statutum aut privilegium vel fundatio vellet ut nullus esset Decanus, V. G. nisi simul esset Canonicus, appareret, quod eo casu non posset manere in ea dignitate dimissio Canonicatu: quia tunc esset Decanus & non Canonicus; quod tenoris fundationis videatur contrarium: & sic aliquando cancellaria Romana expedivit creationem, nem in Canonicum cum clausula, ex nunc, prout ex tunc, & econtra ad effectum retinendi dignitatem; puta quod Orator litigabat super Canonicatu, & præbenda, & nolebat in eventum evictionis Canonicatus, & præbenda, & potebat in eventum evictionis Canonicatus, & præbenda, & obtempore vigore prædictorum statutorum retinere: Unde ex nunc, prout ex tunc, in eventum evictionis, creatur Canonicus, ad effectum retinendi prædictam Dignitatem.